

DECRET 4/1988, DE 28 DE GENER, PEL QUAL ES DECLARA PARC NATURAL S'ALBUFERA DE MALLORCA¹

(BOCAIB núm. 19, de 13 de febrer de 1988)

El sector nord-occidental de la badia d'Alcúdia és ocupat per una extensa zona humida de característiques molt rellevants des del punt de vista ornitològic, botànic i limnològic. En general, les zones humides tenen un gran valor, com a reguladores del règim hídric i com a hàbitats d'una fauna i una flora peculiars, la pèrdua de les quals, per ser un recurs d'importància econòmica, cultural, científica i recreativa, seria irreparable, com estableix el conveni relatiu a humitats d'importància internacional, especialment com a hàbitat d'aus aquàtiques, fet a Ramsar dia 2 de febrer de 1971 i ratificat per Espanya dia 18 de març; de 1982 (BOE nº 199 de 20 d'agost de 1982).

S'Albufera és la zona humida més extensa de les Balears i, per tant, la més important, encara que l'acció humana ha suposat la reducció de superfície i la degradació del romanent. Alberga poblacions notables d'aus aquàtiques, i moltes espècies hi troben l'únic hàbitat de reproducció a les Balears; les migracions aporten a l'àrea importants estols d'anàtides i limícoles, algunes d'hivernants i d'altres, només de pas. Les aigües alberguen gran diversitat d'espècies d'invertebrats i plantes aquàtiques, moltes de les quals són úniques a la nostra Comunitat. D'altra banda, la barra costera, el sector més alterat per accions humanes en general, sortosament conservat a la muntanya denominada el Comú de Muro, té valors botànics rellevants, amb formació de dunes de cobertura vegetal singular, especialment per la presència d'endemismes. El conjunt representa un paratge molt peculiar, amb canals, boscs de ribera, carritxars i estanys.

En el segle passat S'Albufera va ser objecte d'un intent de dessecació i drenatge, que va fracassar parcialment, però que ha fet possible una ocupació agrícola peculiar, d'irrigació capilar, a la part marginal interior de la zona humida. Aquests marjals han estat víctimes de repetides inundacions a causa de la degradació dels canals de S'Albufera, una gran part dels quals no es cultiven actualment.

Així mateix és de destacar la riquesa piscícola de l'àrea, especialment per les poblacions d'anguiles, que constitueixen un recurs natural d'aprofitament tradicional a la comarca, on gaudeix de gran apreciació popular.

En conjunt, aquest ecosistema resulta un cas molt espectacular d'integració de valors naturals i tradicionals, que mereixen ser coneguts i conservats. Per a aquest fi, resulta adequada l'aplicació de la Llei 15/1975, de 2 de maig, d'Espais Naturals Protegits i, en concret, l'article cinquè, que disposa la declaració per Decret de Parcs Naturals, en aquelles àrees de valors naturals qualificats, amb la finalitat de facilitar els contactes de l'home amb la naturalesa i limitar l'ús públic d'aquests espais per garantir la conservació dels seus valors i l'ordenat aprofitament de les seves produccions.

¹ Aquest Decret ha estat modificat, entre d'altres, pel Decret 40/2002, de 15 de març ([BOIB núm. 35, de 21 de març de 2002](#)) i pel Decret 52/2003, de 16 de maig ([BOIB núm. 82, de 10 de juny de 2003](#)). D'acord amb la disposició addicional del Decret 40/2002, de 15 de març, «Totes les referències del Decret 4/1988, de 28 de gener, de declaració del parc de s'Albufera de Mallorca a la Conselleria d'Agricultura i Pesca i a la persona que n'és titular s'han d'entendre fetes a la Conselleria de Medi Ambient i a la persona que n'és titular, respectivament».

En virtut de tot això, atès que s'Albufera compleix les condicions establertes a la Llei esmentada, vist l'informe favorable de la Comissió Balear del Medi Ambient i d'acord amb el que estableix l'article cinquè de la Llei 15/1975, de 2 de maig, a proposta de la Conselleria d'Agricultura i Pesca i havent-ho considerat prèviament el Consell de Govern a la sessió de dia 28 de gener de 1988,

DECRET

Article 1

Es crea el Parc Natural de s'Albufera de Mallorca, d'acord amb el que estableix el Decret present.

Article 2²

El parc natural de s'Albufera de Mallorca, amb una extensió de 1687,65 hectàrees, se situa en els termes municipals de Muro i sa Pobla.

L'àmbit del Parc Natural és el que es delimita en l'annex cartogràfic.

Article 3³

El sòl de l'àmbit del parc queda classificat com a sòl rústic protegit, d'acord amb l'article 1.a) de l'article 19 de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries.

Article 4⁴

1. L'administració competent en matèria de medi ambient n'ha d'elaborar el Pla rector d'ús i gestió, que s'ha de sotmetre prèviament a informe de la Junta Rectora del parc. Aquest Pla n'ha de fixar la zonificació i la normativa de gestió necessària per garantir la conservació o la restauració dels elements naturals que justifiquen aquesta declaració, i per ordenar-ne els usos. El Pla ha de preveure les actuacions de l'administració competent en matèria de medi ambient relacionades amb la protecció i la conservació d'aquest espai natural protegit.

2. S'entenen per activitats, usos i aprofitaments compatibles i permesos els que no alterin la naturalesa i la dinàmica del Parc Natural, pel que fa a les condicions geomorfològiques, biològiques i ecològiques. Les activitats que no s'adaptin a aquesta definició s'hi consideren incompatibles i prohibides.

3. Les activitats, els usos i els aprofitaments que, tot i considerar-se inicialment compatibles amb els objectius de conservació del Parc Natural, siguin susceptibles d'alterar-ne moderadament la realitat física i biològica, necessiten, segons quina en sigui la naturalesa, l'autorització o la concessió administrativa de l'administració competent en matèria de medi ambient. Les activitats, els usos i els aprofitaments que s'han de sotmetre a autorització són:

- Les d'investigació científica.
- Els aprofitaments forestals, cinegètics o piscícoles.
- La circulació de cavalls o vehicles fora dels camins o dels itineraris.

² Article modificat pel Decret 52/2003, de 16 de maig, esmentat en la nota 1.

³ Ídem nota anterior.

⁴ Ídem nota 2.

- La captura i la recol·lecció d'espècies de fauna i flora, i totes aquelles activitats que puguin afectar-les negativament.
- La recollida d'alga (*Posidonia oceanica*) amb maquinària.
- La navegació, l'ancoratge i l'amarrament d'embarcacions.
- Les activitats esportives.
- L'ús de plaguicides fora dels habitatges.
- Les excavacions i els moviments de terra, inclosa l'obertura i el dragat de canals.
- Els nous tancaments de propietats.
- La fotografia i la filmació d'imatges del Parc, amb finalitats lucratives.

4. En defecte de la regulació específica que estableixi el Pla rector d'ús i gestió, no s'hi poden efectuar les activitats i els aprofitaments que siguin incompatibles amb la conservació del Parc, i en especial:

- L'emissió de gasos, l'abocament de líquids i sòlids contaminants que afectin de forma manifesta l'espai natural, de conformitat amb el que preveu la normativa aplicable.
- La dessecació i el reblliment de les zones inundades i inundables, la disminució del nivell de l'aigua o l'alteració dels fluxos naturals, tret de les derivades de la gestió del Parc.
- L'abocament o la circulació d'aigua contaminada procedent de l'interior o exterior del Parc, de conformitat amb la normativa aplicable.
- La introducció d'espècies silvestres al·lòctones.
- L'extracció, l'abocament d'arena, l'alteració del perfil de les platges i la destrucció de l'ecosistema dunar.
- L'acampada.

5. La compatibilitat de les activitats, dels usos i dels aprofitaments es pot verificar en els casos que es considerin oportuns amb un informe de l'administració competent en matèria de medi ambient, en què determinarà si les activitats, els usos i els aprofitaments són compatibles, incompatibles o autoritzables.

Article 5⁵

La classificació del territori delimitat com a Parc Natural és compatible amb l'exercici de:

- a) Les atribucions de l'Administració pública sobre els béns de domini públic inclosos en el Parc.
- b) Els drets privats que atorguen la llei i el planejament urbanístic sobre el sòl no urbanitzable.

Qualsevol privació singular de drets que derivi de la declaració o planificació del Parc Natural i que restringeixi el contingut essencial de la propietat, s'ha d'indemnitzar d'acord amb el que estableix la legislació vigent d'expropiació forçosa o, segons el cas, la relativa a la responsabilitat patrimonial de l'Administració.

Article 6⁶

Els drets de tempteig i retracte s'han de regular de conformitat amb la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres.

⁵ Article modificat pel Decret 52/2003, de 16 de maig, esmentat en la nota 1.

⁶ Ídem nota anterior.

Article 7⁷

Integren la Junta Rectora els membres següents:

- El president, que ha de ser la persona titular de la Conselleria de Medi Ambient.
- El president delegat, que ha de ser una persona de prestigi reconegut que nomeni la persona titular de la Conselleria de Medi Ambient.
- El vicepresident, que ha de ser la persona titular de la Direcció General de Biodiversitat.
- El secretari, amb veu i sense vot, que ha de ser el director conservador del parc.
- Un representant de cada una de les conselleries següents:
 - Agricultura i Pesca
 - Educació i Cultura
 - Turisme
- Un representant del Consell Insular de Mallorca.
- Un representant de l'Ajuntament de Muro.
- Un representant de l'Ajuntament de sa Pobla.
- Un representant de la Direcció General de Recursos Hídrics.
- Un representant de la Direcció General de Mobilitat i Educació Ambiental.
- Un representant de la Direcció General de Litoral.
- Un representant dels propietaris de les finques ubicades dins el parc, que l'han d'elegir d'entre ells.
- Un representant de la Societat de Caçadors de Muro.
- Un representant de la Societat de Caçadors de sa Pobla.
- Un representant de les organitzacions sindicals agràries.
- Un representant de la Universitat de les Illes Balears, de prestigi reconegut en matèria de protecció del medi ambient.
- Dos representants de les associacions balears de conservació de la naturalesa, que l'han d'elegir d'entre aquestes.
- Dos experts en temes de conservació de la naturalesa, que ha de nomenar la persona titular de la Conselleria de Medi Ambient.
- Un representant de l'Administració perifèrica de l'Estat.
- El cap del Servei d'Espais Naturals de la Conselleria de Medi Ambient, amb veu i sense vot.

Article 8⁸

Es constitueix la Junta Rectora del parc natural de s'Albufera de Mallorca, les funcions de la qual són:

- a) Assessorar la Conselleria de Medi Ambient en la gestió del parc natural.
- b) Emetre informe, amb caràcter previ, sobre el Pla rector d'ús i gestió i les revisions que se'n facin, els plans anuals i els projectes o propostes que no s'hi prevegin i que afectin el parc, i també les memòries anuals.
- c) Vetllar per la conservació de la zona i per l'aplicació correcta de les disposicions que l'afecten.
- d) Establir, aprovar i modificar el Reglament propi.
- e) Impulsar les mesures de foment per al desenvolupament socioeconòmic sostenible del parc natural i el seu entorn.

⁷ Article modificat pel Decret 40/2002, de 15 de març, esmentat en la nota 1.

⁸ Ídem nota anterior.

- f) Promoure estudis, investigacions, activitats educatives i culturals relacionades amb l'àmbit del parc natural, i promoure la divulgació dels resultats.
- g) Qualsevol altra funció que sigui necessària per complir aquest Decret i que no estigui atribuïda a altres òrgans ni administracions públiques.

Article 9⁹

1. El director del parc natural de s'Albufera de Mallorca ha de ser un funcionari de la Conselleria amb l'adscripció corresponent a la relació de llocs de treball de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Les funcions del director són: aplicar les previsions de la normativa del parc natural, d'acord amb les previsions del Pla d'ordenació de recursos naturals i del Pla rector d'ús i gestió; dirigir, administrar i impulsar els aspectes de gestió pública de l'espai natural protegit; dirigir la redacció de la proposta del Pla rector d'ús i gestió i dels diferents plans anuals que el desenvolupin, i coordinar l'aplicació dels plans sectorials que afectin el parc natural.

3. En tot allò que es consideri oportú es poden encarregar actuacions a l'Institut Balear de la Natura (IBANAT) per desplegar i complir els plans i programes aprovats, actuacions que ha de dur a terme d'acord amb els recursos que se li assignin i amb subjecció a les normes i criteris que fixi la Conselleria de Medi Ambient.

Article 10

Per a desenvolupar les activitats, els treballs i les obres, així com per a les despeses generals del Parc, la Conselleria podrà disposar de les consignacions que se li assignin en els pressuposts; de les que s'hagin inclòs amb aquesta finalitat específica en els pressuposts generals de la Comunitat Autònoma i de tota classe d'aportacions i subvencions d'entitats públiques i privades.

Igualment disposar¹⁰ de les entrades que per serveis o concessions dins les finques propietat de la Comunitat Autònoma pugui produir el Parc.

Els Ajuntaments corresponents gaudiran de prioritat per a les concessions administratives de serveis o aprofitaments que pugui generar el parc dins les àrees de propietat pública municipal.

Article 11¹¹

L'incompliment del règim de protecció o dels usos establerts en aquest Parc Natural i les infraccions de les mesures previstes per conservar-lo, s'han de sancionar d'acord amb les disposicions de la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació d'espais naturals i de la flora i fauna silvestres o amb les disposicions específiques que hi siguin aplicables.

DISPOSICIO FINAL ÚNICA

Es faculta el Conseller d'Agricultura i Pesca per a dictar les disposicions pertinents en desplegament del Decret present.

⁹ Article modificat, en darrer terme, pel Decret 40/2002, de 15 de març, esmentat en la nota 1.

¹⁰ La versió en castellà indica «podrà disponer».

¹¹ Article modificat pel Decret 52/2003, de 16 de maig, esmentat en la nota 1.

**ANNEX AL DECRET DE MODIFICACIÓ DEL DECRET 4/1988, DE 28 DE GENER,
DE DECLARACIÓ DEL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DE MALLORCA
(...)¹²**

¹² Annex introduït pel Decret 52/2003, de 16 de maig, esmentat en la nota 1 (vegeu [BOIB núm. 82, de 10 de juny de 2003](#)).